

Η αποτυχία των επαναστατικών κινημάτων, οι σφαγές, οι αρπαγές, οι βιασμοί

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Ιστορία, Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Στρατιωτικά & Εθνικά θέματα

Μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους τούρκους, ακολούθησε η υποταγή της Ελλάδας σ' αυτούς. Οι Έλληνες αισθανθήκανε επώδυνα το βαρύτατο ζυγό της τουρκικής τυραννίας, που έπεσε στους ώμους των. Άρχισαν να κινούνται με διάφορους τρόπους, για την ανατίναξη αυτού του τυραννικού ζυγού.

Υπάρχει ένα ποίημα. Επιγράφεται «Ο θρήνος της Κωνσταντινουπόλεως». Το ποίημα αυτό γράφτηκε λίγους μήνες μετά την άλωση. Σε κάποιους στίχους του αναφέρει τα παρακάτω στους υπόδουλους Έλληνες:

«Λοιπόν αν τον αφήσετε (τον τούρκο) μόνον και δύο χρόνοις την Κωνσταντινούπολιν να περιανασάνειομνύω σας εις τον Θεόν όλους μας θέλει φάγει»

Και παρακάτω προσπαθεί να ενθαρρύνει τους υποταγμένους χριστιανούς και ιδίως τους Έλληνες. Και λέγει:

«Δεν έχει τόσην δύναμιν ο τούρκος σαν τον λέγουναυτήν την δύσην που ακούς αυτός που αυθεντεύει όλη ένι χριστιανοί απ' άκρου έως άκρον».

Από το ποίημα αυτό φαίνεται ο πόθος των Ελλήνων για απελευθέρωσή τους από την τουρκική τυραννία. Ο πόθος αυτός εξεδηλώθη αμέσως μετά την άλωση.

Βέβαια όλα αυτά τα επαναστατικά κινήματα, δεν είχαν αίσιο τέλος.

Το πρώτο επαναστατικό κίνημα έγινε στην Πελοπόννησο. Είχαν την υποκίνηση των ενετών. Ο λόγος ένας. Είχαν οι ενετοί στην κατοχή των, όλες τις παραλιακές πόλεις. Κορώνη, Μεθώνη, Ναύπλιο, Άργος, Μονεμβάσια. Η μάχη έγινε στην περιοχή

της Πάτρας. Ο αρχηγός των Ελλήνων επαναστατών ήταν ο Μιχαήλ Ράλλης, που έτρεψε σε φυγή τους τούρκους. Επαναπαύθηκε στη νίκη αυτή και δεν ενόμισε συνετό να επιμείνει και να επιτείνει πολύ την δίωξή των. Όμως, ο πολεμών ενετός ναύαρχος επέμεινε στην περαιτέρω καταδίωξη των τούρκων. Αποτέλεσμα ήταν να μετατραπεί η νίκη σε ήττα.

Φονεύθηκε ο ενετός ναύαρχος. Συνελήφθη αιχμάλωτος ο Μιχαήλ Ράλλης, που ανασκολοπίσθη από τους τούρκους. Έτσι το επαναστατικό αυτό κίνημα καταπνίγηκε με οδυνηρά, για τους Έλληνες, αποτελέσματα. Γιατί πολλοί απ' αυτούς σφαγιάστηκαν.

Το δεύτερο επαναστατικό κίνημα έγινε το έτος 1470 με την πολιορκία της Χαλκίδας. Η Χαλκίδα ήταν κάτω από την εξουσία των ενετών. Οι Έλληνες συνέδραμον τους ενετούς στη γενναία αυτών αντίσταση. Ο πολιορκητής Μωάμεθ ο Β΄ κυριεύσε τη Χαλκίδα και πολλούς άνδρες και γυναίκες κατέσφαξε.

Το τρίτο επαναστατικό κίνημα, σχεδιάστηκε με υποκίνηση του βασιλιά Καρόλου Η΄ της Γαλλίας.

Αυτός συνέλαβε το σκοπό να κατακτήσει πρώτα την Ιταλία, μετά την Κωνσταντινούπολη και κατόπιν τις Ελληνικές χώρες. Αγόρασε από τον Ανδρέα Παλαιολόγο, που ήταν παιδί του άλλου άρχοντος της Πελοποννήσου Θωμά και ανεψιός του τελευταίου αυτοκράτορος Κων/νου Παλαιολόγου, τα δικαιώματα του θρόνου της Κωνσταντινουπόλεως και περιεβλήθη το Βυζαντινό αυτοκρατορικό στέμμα. Το 1495 μπήκε θριαμβευτικά στη Νεάπολη της Ιταλίας. Επεχείρησε συνεννοήσεις δια του αρχιεπισκόπου Δυρραχίου Κων/νου Αρειανίτου προς τους Έλληνες της Ανατολής. Ενώ προέβαινε σε πολεμική και διάφοροι Απόστολοι περιόδευσαν σε Ήπειρο, Θεσσαλία και Πελοπόννησο για εξέγερση των Ελλήνων, ήρθε, στην Ιταλία σε πόλεμο προς τους Ενετούς και τον Πάπα Αλέξανδρο τον ΣΤ΄, οι οποίοι συμμαχήσαντες μετά του Βασιλέως Κασταλλίας και Αραγωνίας επετέθησαν επ' αυτού. Τους ενίκησε στη μάχη, αναγκάστηκε όμως να επανέλθει στη Γαλλία και να ματαιώσει την εκστρατεία κατά των τούρκων. Αυτή η ματαίωση του σχεδίου του Καρόλου προκάλεσε δυσπερίγραπτα δεινά στους Έλληνες. Ο λόγος; Οι αντίπαλοί του, το ματαιωθέν σχέδιο του Καρόλου το διαμηνύσανε στο Σουλτάνο Βαγιατζίτ. Και πράγματι τιμωρήθηκαν σκληρά οι Έλληνες της Ηπείρου και της Θεσσαλίας το 1496.

Το τέταρτο επαναστατικό κίνημα ήταν μικρής διάρκειας και προέκυψε από τη νικηφόρο ναυμαχία των συμμάχων βασιλέως της Ισπανίας, ενετών και Πάπα, κατά των τούρκων, το 1571 κοντά στις Εχινάδες νήσους.

Γενικός ναύαρχος των συμμάχων, στη ναυμαχία εκείνη, ήταν ο Δον Ιωάννης ο αυστριακός. Μετά τη ναυμαχία οι Λιδωρικιώτες, Βιτρινιτσιώτες και οι Γαλαξιδιώτες πήγαν για απελευθέρωση των Σαλώνων (Άμφισσας).

Δυστυχώς, λόγω της απιστίας του Ιωάννου του αυστριακού, που καίτοι τους υποσχέθηκε, δεν τους εβοήθησε. Επακολούθησαν σφαγές και «διώξεις» σε βάρος των Ελλήνων από τους τούρκους.

Το πέμπτο επαναστατικό κίνημα. Κατά το χρόνο εκείνο οι αδερφοί Μελισσηνοί Μακάριος Αρχιεπίσκοπος Επιδαύρου και Θεόδωρος χωροδεσπότης Κεφαλληνίας ύψωσαν τη σημαία της επαναστάσεως στην Πελοπόννησο και ιδίως στη Μάνη. Κάνανε πόλεμο δύο χρόνια με δικά τους χρήματα. Ο Ιωάννης ο αυστριακός παρότι του ζητούσαν να στείλει στρατιωτική βοήθεια, αρνήθηκε. Τότε ο Μακάριος και ο Θεόδωρος, απελπίστησαν, κατέθεσαν τα όπλα και πήγανε στη Νεάπολη της Ιταλίας. Εκεί απέθαναν και τάφησαν στον Ι. Ναό Αγίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου.

Τι απέγιναν οι συναγωνιστές των δεν είναι γνωστό. Γνωρίζουμε μόνο ποία τύχη είχαν οι συνεταίροι στη Μακεδονία και στο Αιγαίο Πέλαγος.

Περίπου 30.000 κάτοικοι των χωρών αυτών εσφαγιάσθησαν ή εστάλησαν στην Κωνσταντινούπολη. Τους γέροντες τους σκότωσαν. Οι νέοι και τα κορίτσια μπήκανε στα βασιλικά ανάκτορα, για να ασελγήσουν σ' αυτούς οι σουλτάνοι και οι αυλικοί. Οι πιο δυνατοί άνδρες καταδικάσθηκαν να υπηρετούν στα κάτεργα. Οι Αρχιεπίσκοποι Πατρών και Θεσσαλονίκης καήκανε ζωντανοί. Το έκτο επαναστατικό κίνημα. Το 1585 ο αρματολός Βονίτσης και Λούρου Θεόδωρος Γρίβας εξηγέρθη στην Ακαρνανία και στην Ήπειρο και μέσα σε μια νύχτα κατέσφαξε τις τουρκικές φρουρές στη Βόνιτσα και στο Ξηρόμερο. Το παράδειγμα αυτού μιμήθηκαν και οι αρματολοί της Ηπείρου Πούλιος Δράκος και Μαλάμος. Κατάλαβαν την Άρτα και εβάδισαν προς τα Ιωάννινα. Οι οθωμανοί Θεσσαλίας και Μακεδονίας σπεύσανε προς βοήθεια των Ιωαννίνων. Ο πασάς της Ναυπάκτου όρμησε στην Ακαρνανία.

Το αποτέλεσμα λυπηρό. Οι επαναστάτες, αφού δεν μπόρεσαν να αντιπαραταχθούν στις πολυάριθμες τουρκικές στρατιές διεσκορπίσθησαν.

Έβδομο επαναστατικό κίνημα. Κατά το έτος 1612 ο Κάρολος Δούξ του Νεβέρς Κάρολος ο Β΄, αξιούσε κληρονομικά δικαιώματα του θρόνου της Κωνσταντινούπολης.

Ήταν απόγονος του Μαρκίωνος της Μομφεράτης Θωμά, που ήταν υιός του Ανδρονίκου του Παλαιολόγου του πρεσβυτέρου. Τι έκαμε λοιπόν; Ήλθε σε

διαπραγματεύσεις με διάφορους προύχοντες της Ελλάδας και αρχιερείς. Ακόμα έστειλε γάλλους, ως αντιπροσώπους του, στην Πελοπόννησο, στη λοιπή Ελλάδα, καθώς και στη Σερβία, Κροατία, Βουλγαρία και Αλβανία.

Στις 12 Σεπτεμβρίου 1612 συγκροτήθηκε στο Κούκη Αλβανίας γενική συνέλευση κληρικών και λαϊκών αντιπροσώπων Ηπείρου, Μακεδονίας, Αλβανίας, Βουλγαρίας, Σερβίας και Ερζεγοβίνης.

Στη συνέλευση αυτή συζητήθηκε και ψηφίστηκε γενικό επαναστατικό βούλευμα, που προνόησε για την αγορά όπλων και συγκρότηση στρατού 160.000. Πλην αυτών ο Κάρολος ναυπήγησε και στόλο, που του έδωσε χριστιανικά ονόματα και σύστησε σχολή ιππέων.

Τα σχέδια ματαιώθηκαν. Ο λόγος; Η Ισπανία είχε κατακτητικές βλέψεις για Πελοπόννησο και Μακεδονία και η Ενετία για παράλιες κτήσεις της, Κορώνη, Μεθώνη, Μονεμβάσια, Ναύπλιο κ.ά.

Όγδοο επαναστατικό κίνημα, έγινε το 1685, όταν ο ενετός ναύαρχος Θωμάς Μοροζίνης, με στρατό και στόλο, κατέβαλε την Πελοπόννησο.

Από εκεί, το 1687, κατέλαβε και την Αθήνα, αφού την πολιορκήσε και κατέστρεψε τον Παρθενώνα δια τηλεβολισμού, από το μνημείο του Φιλοπάππου.

Απέτυχε να καταλάβει τη Χαλκίδα, επέστρεψε στην Πελοπόννησο και από εκεί στην Ιταλία.

Ένατο επαναστατικό κίνημα. Είναι αυτό που υποκινήθηκε από την αυτοκράτειρα της Ρωσίας, Αικατερίνη τη Β΄. Ανήλθε στο θρόνο το 1763 και αποφάσισε την κατάλυση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, ανεβίβασε δε στο θρόνο της Κωνσταντινουπόλεως, το δευτερότοκο γιό της, που ονόμασε Κωνσταντίνο.

Για ενίσχυση των Ελλήνων έστειλε τον Έλληνα λοχαγό Πυροβολικού του ρωσικού στρατού Γρηγόριο Παπάζωλη, από τη Σιάτιστα της Μακεδονίας. Η πρώτη ρωσική μοίρα του στόλου υπό τον Θεόδωρο Ορλώφ έφθασε στο Οίτυλο. Και έχουμε τα Ορλωφικά.

Η Πελοπόννησος εγκαταλείφθηκε άνανδρα από τους ρώσους και υπέστη τα πάνδεινα από τους τούρκους. Ο σουλτάνος έμαθε την επανάσταση στην Πελοπόννησο και την αποβίβαση ρώσων. Έστειλε 10.000 τουρκαλβανούς, που ενώθηκαν με τους ντόπιους τούρκους και έγιναν 60.000 αιμοχαρείς άνδρες.

Έγιναν ανηλεείς σφαγές μικρών και μεγάλων, ανδρών και γυναικών. Έγιναν διώξεις, αρπαγές περιουσιών μέχρι απογυμνώσεις, ασύστολες προσβολές της

ηθικής, εξανδραποδισμοί και κάθε άλλο είδος κακουργιών, από τις αγριότατες αυτές ορδές, οι οποίες επικράτησαν για εννέα χρόνια.

Όλα τα προ της Επανάστασης του 1821 επαναστατικά κινήματα των Ελλήνων απέτυχαν. Με οδυνηρά και καταστρεπτικά αποτελέσματα. Ήσαν τοπικά και δεν είχαν το χαρακτήρα της καθολικής εξεγέρσεως όλων των κατοίκων της Ελλάδας. Δεν είχαν γίνει η κατάλληλη για την εξέγερση και προσήκουσα προπαρασκευή. Το μάχιμο πνεύμα των κλεφτών και αρματολών διατηρήθηκε στα όρη της Ρούμελης και της Πελοποννήσου. Αυτοί αποτελέσανε και την κράτιστη πεζική δύναμη της Επανάστασης του 1821.

Πρέπει να ομολογηθεί, ότι τρεις δυνάμεις, κλέφτες και αρματολοί, οι στόλοι των νησιών και η παιδεία εν μέρει υπήρξαν τα δημιουργικά αίτια της επιτυχίας του Ιερού Αγώνος, του 1821.

Πρωτ. Παναγιώτης Γεωργακόπουλος

Αετοραχίτης και Αρκάδας (ΑΡΚΑΔΙΚΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ 2014)

Πηγή: iellada.gr